

notitie

Produktieweg 1g
 6045 JC Roermond
 T +31 475 420 191
 F +31 475 568 855
 E info@m-tech-nederland.nl

berekening geurbelasting ten behoeve van de woonbestemming aan de Zwijnsweg 24-1 te Ens

datum
 19 april 2022

referentie
 Zwij.Ens.22.GO BP-01

behandeld door
 T. Fermont

1 Inleiding

Ter plaatse van Zwijnsweg 24-1 te Ens is men voornemens het agrarisch perceel te wijzigen naar woonbestemming. Ter plaatse zijn een Zeeuwse boerderij met bedrijfswoning, een tweetal schuren en een bijgebouw aanwezig. In de bestaande boerderij wordt een nieuwe woning toegevoegd in het schuurgedeelte van deze boerderij. Het bijgebouw wordt gebruikt als B&B. Het perceel ligt aan het agrarisch perceel Zwijnsweg 24-2. Zie figuur 1 voor een tekening van de beoogde situatie.

Figuur 1: situatietekening Zwijnsweg 24-1.

De projectlocatie ligt midden in een agrarisch gebied waarbinnen zich een groot aantal veehouderijen bevinden. Gemeente Noordoostpolder heeft aangegeven dat er in een straal van 2 km rondom de projectlocatie enkel rundveehouderijen zijn gevestigd. Voor melkkoeien en vrouwelijk rundvee zijn geen geuremissiefactoren vastgesteld. Voor deze veehouderijen gelden vaste minimumafstanden tussen veehouderijen en geurgevoelige objecten volgens de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv).

Het naastgelegen perceel 24-2 is bestemd als "Agrarisch Gebied". De op de plankaart¹ als "Agrarisch gebied" aangewezen gronden, zijn bestemd voor agrarische bedrijvigheid²:

¹ plankaart https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0171.BV00001-VS01/b_NL.IMRO.0171.BV00001-VS01_rb16.pdf

² Volgens "bestemmingsplan landelijk gebied 2004" te raadplegen via ruimtelijkeplannen.nl

- in de vorm van een grondgebonden agrarisch bedrijf en
- in de vorm van een intensieve veehouderij, uitsluitend binnen bebouwingsvlakken waarin op de plankaart de aanduiding "intensieve veehouderij toegestaan" voorkomt, en elders uitsluitend als tweede tak

In 2020 heeft Zwijnsweg 24-2 een melding Activiteitenbesluit³ gedaan voor het oprichten van een agrarisch bedrijf voor het houden, fokken en trainen van paarden & pony's en het houden van schapen en jongvee. Ten behoeve van deze melding is een geurberekening uitgevoerd ten opzichte van de bestaande woning van 24-1 (bijlage 1).

In het kader van de omgekeerde werking dient rekening gehouden te worden met de maximale planologische mogelijkheden. Planologisch gezien is op het perceel 24-2 een grondgebonden veehouderij met als tweede tak intensieve veehouderij toegestaan. De huidige activiteiten en de mogelijke intensieve veehouderij (als tweede tak) veroorzaakt ter plaatse van de projectlocatie een zekere geurbelasting. Voor geur zal er aangetoond moeten worden dat er een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gegarandeerd is. Met behulp van de huidige emissiegegevens en een fictieve geurberekening kan dit in beeld gebracht worden. De basis voor het onderzoek wordt gevormd door de Wet geurhinder en veehouderij.

2 Wettelijk kader

De projectlocatie is gelegen in het buitengebied van Ens (gemeente Noordoostpolder). De gemeente Noordoostpolder heeft voor dit gedeelte van haar grondgebied *geen* eigen geurnormen in een geurverordening vastgesteld op basis van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv).

De aanwezige veehouderijen vallen onder de werkingssfeer van de Wet geurhinder en veehouderij. Deze wet vormt het toetsingskader voor de omgevingsvergunning milieu voor het aspect geurhinder van dierenverblijven van veehouderijen. Onderdeel van de Wgv is de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv), waarin een aantal onderwerpen uit de Wgv nader is uitgewerkt. In de Rgv zijn geuremissiefactoren opgenomen en is bepaald dat het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning 2020'⁴ moet worden gebruikt voor het berekenen van de geurbelasting.

Voor de beoordeling van de milieukwaliteit wordt aansluiting gezocht bij de Handreiking geurhinder en veehouderij⁵ (HWgv). Deze handreiking legt een verband tussen voor- en achtergrondbelasting, percentage gehinderden en de milieukwaliteit (bijlage 6 en 7). De omschrijving van de milieukwaliteit is ontleend aan de GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002) die ook door het RIVM wordt gehanteerd voor milieuraportages.

Wgv en ruimtelijke ordening

Bij besluitvorming omtrent (wijziging van) een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het recht. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet worden gehandhaafd. (...). Er zijn in ieder geval twee relevante partijen: de veehouderij en de toekomstige bewoner of andere ondernemer (bijvoorbeeld recreatie en toerisme). De veehouderij heeft twee belangen: voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten en indien hij concrete uitbreidingsplannen heeft (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding), deze

³ TOELICHTING MELDING ACTIVITEITENBESLUIT MILIEUBEHEER Fam. De Vries - Van der Velde Zwijnsweg 24-2 8307 PV Ens, Van Westreenen Adviseurs, 24-06-2020.

⁴ Artikel 2 lid 1 van de Regeling geurhinder en veehouderij

⁵ <https://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/geur/wgv-rgv/handreiking-wet/>

ook te realiseren. De toekomstige bewoner heeft belang bij een goed woon- en verblijfsklimaat.

In de HWgv wordt onder paragraaf 3.4 een beoordeling van ruimtelijke ordeningsplannen beschreven. Hierin staat onder meer: *‘Indirect heeft de Wgv ook consequenties voor de totstandkoming van geurgevoelige objecten en dus voor de ruimtelijke ordening, dit wordt wel de ‘omgekeerde werking’ genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder. De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn met name bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, zoals een woonwijk of een ruimte-voorruimte- woning, of recreatie en toerisme worden vastgelegd. In gevallen dat een bouwplan niet past binnen het bestemmingsplan, bijvoorbeeld bij vergroting van een bouwblok of bij woningsplitsing, kan vrijstelling van het bestemmingsplan worden gevraagd volgens artikel 19 van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro). Bij besluitvorming over deze vrijstelling moet opnieuw de milieutoets op de omgekeerde werking worden uitgevoerd, er wordt immers opnieuw bestemd.’*

Bovenstaande resumerend zijn de normen zoals opgenomen in artikel 3 van de Wgv geldend voor voorliggend onderzoek.

Tabel 2-a: normen geurbelasting conform artikel 3, eerste lid van de Wgv	
Het geurgevoelig object is gelegen in een:	Ten hoogste toegestane geurbelasting:
- concentratiegebied, binnen bebouwde kom	3,0 ouE/m ³
- concentratiegebied, buiten bebouwde kom	14,0 ouE/ m ³
- niet-concentratiegebied, binnen bebouwde kom	2,0 ouE/ m ³
- niet-concentratiegebied, buiten bebouwde kom	8,0 ouE/ m ³

Een concentratiegebied is gedefinieerd als *‘concentratiegebied Zuid of concentratiegebied Oost als aangegeven in bijlage I bij de Meststoffenwet, of een als zodanig bij gemeentelijke verordening aangewezen gebied.’* Zoals reeds vermeld, is voor de projectlocatie geen gemeentelijke verordening aangewezen. De gemeente Noordoostpolder valt niet onder een concentratiegebied. De locatie van het geurgevoelig object (=projectlocatie) is gelegen buiten de bebouwde kom. Derhalve geldt een toegestane geurbelasting van 8,0 ouE/ m³.

In de HWgv wordt onderscheid gemaakt tussen de voor- en achtergrondbelasting. Bedraagt de voorgrondbelasting meer dan 50% van de achtergrondbelasting, dan is de voorgrondbelasting bepalend voor de hinder. Aangezien het hier om een enkele veehouderij gaat, wordt enkel de voorgrondbelasting beschouwd.

3 Bepaling geurbelasting

3.1 rekenprogramma

Voor het toetsen van de omgekeerde werking wordt de huidige geurbelasting en de geurbelasting van de (fictieve) intensieve veehouderij beschouwd. De geurbelasting van het bedrijf kan zowel met V-Stacks vergunning als met V-Stacks gebied worden berekend. Aangezien het hier om een enkele veehouderij gaat, wordt gebruik gemaakt van V-Stacks vergunning. De voorgrondbelasting zal bepalend zijn voor de hinder, aangezien in de omgeving geen andere veehouderijen met geuremissies zijn gelegen.

De invoer van de huidige emissiegegevens wordt gevormd door de geurberekening behorende bij de melding van het bedrijf.

Momenteel is op perceel 24-2 geen intensieve veehouderij is gevestigd, voor de berekening wordt uitgegaan van een mogelijke “worst case” situatie. Het bestemmingsplan stelt dat een tweede tak, ook wel nevenactiviteit, op ten hoogste 20% van het erf mag plaatsvinden met een maximum vloeroppervlakte van 2.000 m². Aangezien een stal uitsluitend op het bebouwingsvlak gerealiseerd mag worden, wordt uitgegaan van 20% van het bebouwingsvlak. Het bebouwingsvlak bedraagt circa 3500m², 20% omvat 700m² staloppervlak waar intensieve veehouderij mag worden toegestaan. De berekening van het aantal dieren en de bijbehorende geuremissie op basis van staloppervlak staat weergegeven in bijlage 1. Hierbij wordt uitgegaan van vleesvarkens als maatgevende diersoort voor geur en dieraantallen.

3.2 emissiegegevens

Voor de huidige emissie kan uitgegaan worden van de brongegevens uit het geuronderzoek: Brongegevens:

Volgnr	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	Stal schapen	186 937	517 181	2,2	2,7	0,50	0,40	32

Bij de toets aan de omgekeerde werking wordt voor de ligging van de emissiepunten aangeraden om de randen van het bouwblok te nemen (worst case)⁶. Uitgaan van de randen van het bouwblok is in lijn met bestaande jurisprudentie waaruit volgt dat de veehouder het recht heeft om overal op zijn bouwblok te bouwen. Echter, conform artikel 5 van de Wgv bedraagt de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object ten minste 25 meter buiten de bebouwde kom. Het mogelijke toekomstige dierenverblijf moet op minimaal 25 meter van woningen gerealiseerd worden. Worst case wordt het emissiepunt op 25 meter van de boerderijwoning geplaatst, zie figuur 2. Hierbij worden de vergunde en fictieve emissies opgesteld. Voor de brongegevens wordt uitgegaan van de default-waarden genoemd in paragraaf 3.6 van de Gebruikershandleiding V-stacks gebied:

- schoorsteenhoogte: 5 meter
- gemiddelde gebouwhoogte: 6 meter;
- schoorsteenbinnendiameter: 0,5 meter;
- uittreedsnelheid schoorsteen: 4 m/s.

Het rekenprogramma houdt tevens rekening met de meteorologische gegevens en de terreinruwheid (of ruwheidsfactor) van de omgeving.

3.3 immissiepunten

De geurbelasting (immissie) wordt bepaald ter plaatse van de bestaande en nieuwe geurgevoelige objecten op het perceel 24-1. Figuur 2 geeft de locatie van de rekenpunten. De immissiepunten 24-1.1, 24-1.2 en 24-1.3 hebben betrekking op de bestaande boerderijwoning, de nieuwe woning en de B&B. Het huidige emissiepunt en het fictieve emissiepunt op 25 meter zijn in het figuur opgenomen als ster.

⁶ Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij, aanvulling: Paragraaf 3.4 Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen

Figuur 2: locatie rekenpunten

4 Rekenresultaten, toetsing en conclusie

Onderstaande tabel 4-a geeft een overzicht van de berekende geurbelasting ter plaatse van de projectlocatie. Bijlage 2 van deze notitie geeft een overzicht van de rekenresultaten.

Tabel 4-a: berekende geurbelasting Zwijsweg 24-1			
immissiepunt	geurbelasting [$\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$] als 98-percentiel		
	berekend (huidig)	berekend (fictief)	norm
24-1.1 bestaande woning	0,1	10,6	8,0
24-1.2 nieuwe woning	0,1	8,9	8,0
24/1.3 B&B	0,1	7,0	8,0

De geurbelasting vanwege de huidige activiteiten van Zwijsweg 24-2 bedraagt maximaal $0,1 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ ter plaatse van de nieuwe te realiseren woningen. De geurbelasting ter plaatse van de nieuwe geurgevoelige objecten blijkt gelijk aan de geurbelasting op de bestaande woning. Hiermee wordt de norm van $8 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ als 98-percentiel ruim gerespecteerd (conform Wgv artikel 3, eerste lid, voor een niet-concentratiegebied en buiten de bebouwde kom).

In het kader van de omgekeerde werking dient rekening gehouden te worden met de maximale planologische mogelijkheden, waarbij op het perceel 24-2 een grondgebonden veehouderij met als tweede tak intensieve veehouderij is toegestaan. Uit een fictieve berekening blijkt dat de geurbelasting vanwege een (fictieve) intensieve veehouderij $10,6 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ bedraagt ter plaatse van de bestaande woning en maximaal $8,9 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ ter plaatse van de nieuwe geurgevoelige objecten. Deze geurbelasting voldoet niet aan de norm van $8 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$.

Volgens de handreiking, meer specifiek bijlage 6 en 7, komt een voorgrondbelasting van $10,6 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ voor een concentratiegebied overeen met een geurhinderpercentage van 34%⁷. Op basis hiervan kan de milieukwaliteit als “zeer slecht” worden omschreven⁸.

⁷ Handreiking geurhinder en veehouderij, bijlage 6, tabel B

⁸ <https://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/geur/handreiking-wgv/bijlagen/bijlage-7-geurhinder/>

Het toevoegen van de nieuwe geurgevoelige objecten op perceel 24-1 vormt echter geen extra beperking voor de activiteiten voor 24.2, daar de bestaande woning dichterbij 24-2 is gelegen en maatgevend zal zijn voor de geursituatie.

Los van bovenstaande valt het niet binnen de verwachting dat op perceel 24-2 daadwerkelijk een intensieve veehouderij als tweede tak gevestigd zal worden. In het kader van de stikstofcrisis zal er geen ontwikkelingsruimte beschikbaar zijn én in bedrijfseconomisch oogpunt zal een intensieve veehouderij als tweede tak niet rendabel zijn.

Bijlage 1: berekening geuremissie

Berekening geuremissie - fictieve intensieve veehouderij

Zwijnsweg 24-2 Ens

diercategorie	aantal dieren 300 nge / 1,5 ha [1]	maximaal aantal dieren Zwijnsweg 24-2 / 700m2	geuremissie	
			[ou _E /s/dier] [2]	[ou _E /s]
D3 vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	7500	350	12,5	4375,0

[1] = Gebaseerd op dieren aantallen zoals opgenomen in het rapport "*Al het vlees duurzaam; De doorbraak naar een gezonde veilige en gewaardeerde veehouderij in 2020*" van de commissie Van Doorn, 2012

[2] = Uitgaande van emissiearme huisvesting (a.e. ≤ 1,6 kg/dierplaats per jaar) in combinatie met een chemisch of gecombineerd luchtwassysteem met 30% geurreductie volgens bijlage 1 van de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv)

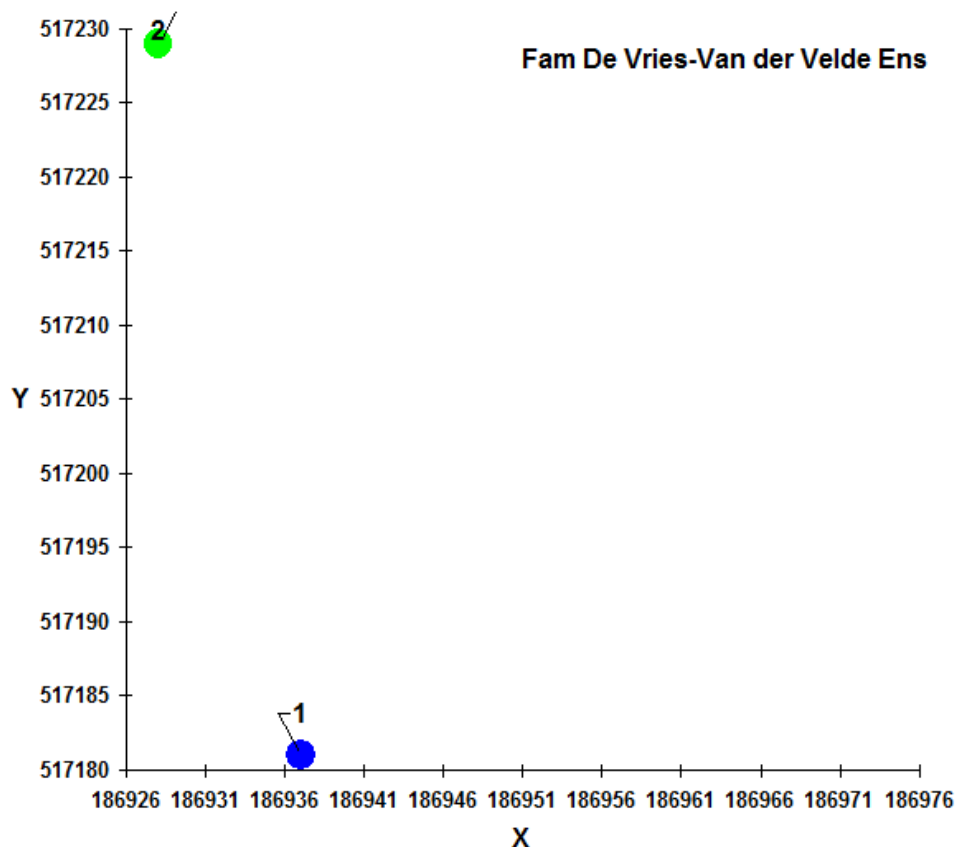
Naam van de berekening: Gewenst 2020
 Gemaakt op: 6-07-2020 16:10:21
 Rekentijd: 0:00:02
 Naam van het bedrijf: Fam De Vries-Van der Velde Ens
 Berekende ruwheid: 0,09 m
 Meteo station: Schiphol

Brongegevens:

Volgnr	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E- Aanvraag
1	Stal schapen	186 937	517 181	2,2	2,7	0,50	0,40	32

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	X coördinaat	Y coördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
2	Zwijnsweg 24-1	186 928	517 229	8,0	0,1

Bijlage 2: rekenresultaten V-stacks

Naam van de berekening: Zwijnsweg 24-2 vergund

Gemaakt op: 2022-04-19 10:08:04

Rekentijd: 0:00:29

Naam van het bedrijf: Zwijnsweg 24-2 Ens vergund

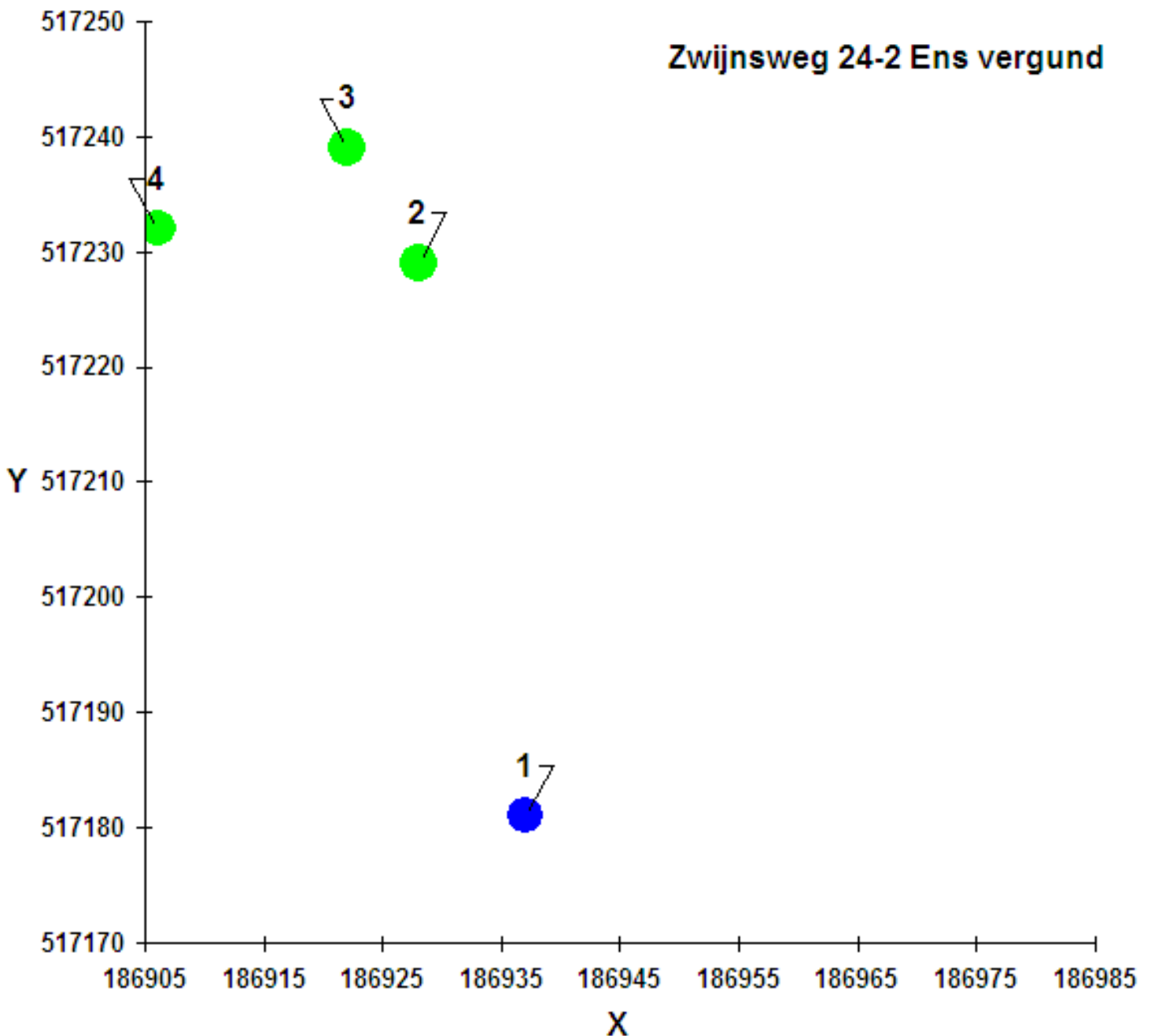
Berekende ruwheid: 0,098 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal schapen	186 937	517 181	2,2	0,5	0,40	32	2,7

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	24-1.1	186 928	517 229	8,0	0,1
3	24-1.2	186 922	517 239	8,0	0,1
4	24-1.3	186 906	517 232	8,0	0,1

Naam van de berekening: Zwijsweg 24-2 fictief

Gemaakt op: 2022-04-19 10:06:16

Rekentijd: 0:00:21

Naam van het bedrijf: Zwijsweg 24-2 Ens fictief

Berekende ruwheid: 0,098 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	emissiepunt	186 942	517 208	5,0	0,5	4,00	4 407	6,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	24-1.1	186 928	517 229	8,0	10,6
3	24-1.2	186 922	517 239	8,0	8,9
4	24-1.3	186 906	517 232	8,0	7,0

